

Bevarandeplan för Natura 2000-området Röjtingssundet

Foto: Jonas Grahn

Fastställd av Länsstyrelsen: 2017-05-05
Namn och områdeskod: Röjtingssundet, SE0810407
Skyddsstatus: Natura 2000: Särskilt bevarandeområde (SAC)
Kommun: Skellefteå
Övrigt skydd: Strandskydd enligt miljöbalken 7 kap 13-18§§
Markägare: Privata
Förvaltare: Länsstyrelsen Västerbotten
Areal: 6,8 ha

Karta

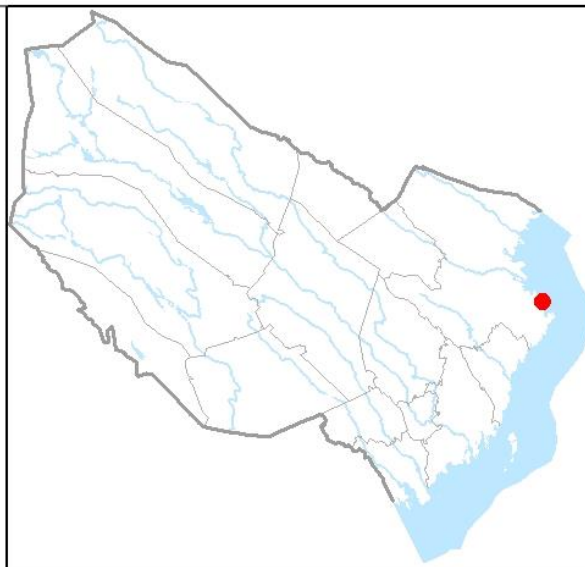
Röjtingssundet
Områdeskod: SE0810407
Kommun: Skellefteå
Area: 6,8 ha

Länsstyrelsen
Västerbotten

Gräns för Natura 2000-området

0 0,5 1
Kilometer

Natura 2000

Natura 2000 är EU:s nätverk av värdefulla naturområden med arter eller naturtyper som är särskilt skyddsvärda ur ett europeiskt perspektiv. I Sverige har vi ca 4 000 Natura 2000-områden varav ca 250 finns i Västerbottens län. För varje område finns naturtyper och/eller arter utpekade. Syftet med Natura 2000-området är att bidra till att de för området utpekade naturtyperna och arterna har gynnsam bevarandestatus i Sverige och EU, vilket innebär att de utpekade arternas och naturtypernas utbredningsområde, areal, populationsutveckling och andra kvaliteter finns och kan bevaras.

Bevarandeplan

För varje Natura 2000-område finns en bevarandeplan upprättad. Här beskrivs de utpekade naturtyperna och arterna, deras bevarandetilstånd i det specifika området, samt vilka bevarandemål som har satts upp för dem. Om åtgärder och skötsel krävs för att uppnå målen beskrivs de också. Bevarandeplanen fastställs av Länsstyrelsen.

Bevarandeplanen ska fungera som vägledning och stöd om någon form av exploatering blir aktuell. De naturvärden som finns i respektive Natura 2000-område får inte påverkas negativt och därför krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka bevarandevärdena i ett Natura 2000-område. Det gäller även åtgärder utanför Natura 2000-området om de riskerar att påverka områdets bevarandevärden. Detta regleras i miljöbalken 7 kap 28-29§§. Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsens miljöenhet före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen.

Utpekade naturtyper enligt Art- och habitatdirektivet

1150 Laguner	0,3 ha
1630 Strandängar vid Östersjön	0,2 ha

Beskrivning av området

Röjtingssundet ligger cirka 1,5 mil ostsydost om Bureå i Bäckfjärden i Skellefteå kommun. Området är cirka 700 meter långt och 100 meter brett och består av den yttre delen av södra Grundfjärden mot halvön Röjtingens nordöstra strand. Här är havet så grunt att de ler- och sandbottnar som delvis blottas vid lågvatten.

Bäckfjärden är Lövångerskustens enda innerfjärd med en välutvecklad innerskärgård. Fjärden är också en av de artrikaste på vattenväxter längs Skellefteå kommuns kust. Området ligger i vattenförekomsten Bäckfjärden. För respektive vattenförekomst finns statusklassningar utifrån ekologiska och kemiska faktorer.

Bevarandesyfte

Det överordnande bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller åter skapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs Fågeldirektiv eller Art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

Prioriterade bevarandevärden

Bäckfjärden är en innerskärgård med höga naturvärden. Vattnet och stränderna, samt arterna som är förknippade med dessa miljöer är viktiga att bevara.

Prioriterade åtgärder

I dagsläget är inga åtgärder aktuella.

Beskrivning av utpekade naturtyper

1150 Laguner

Helt eller delvis avsnörda grunda havsvikar, skilda från havet genom trösklar, tät vegetation eller dylikt som begränsar vattenutbytet. Laguner utgör en viktig livsmiljö för exempelvis fågel- och fiskarter. Landhöjningen gör att dessa miljöer ändrar form och funktion över tid, och att nya laguner hela tiden skapas. Den inre delen av området är klassad som lagun.

Bevarandetillstånd idag

Bedöms vara gynnsamt. Vattenförekomsten uppfyllde kraven på god ekologisk och kemisk status år 2009. Senaste arbetsmaterialet från VISS (ännu ej fastställt) indikerar dock att gränsvärdena för kvicksilver och PBDE överskrids.

Bevarandemål

Naturtypen ska kunna fungera som viktiga lek- och uppväxtmiljöer för många fiskarter samt värdefulla lokaler för vadare och andfåglar. Vattenkvaliteten ska vara god och den antropogena belastningen i form av utsläpp och läckage av övergödande näringsämnen, olja och kemikalier ska vara försumbar. Typiska arter ska förekomma, och främmande arter ska inte inverka negativt på dessa. Arealen ska inte minska utöver naturliga förändringar som landhöjningen medför.

1630 Strandängar vid Östersjön

Strandbetesmarker och strandängar vid Östersjön. Ofta har naturtypen varit hävdad genom slåtter eller bete. Även störningar som isrörelser, landhöjning och gäsbete kan skapa och hålla strandängar öppna. Längst norr i området finns en strandäng.

Bevarandetillstånd idag

Bedöms vara gynnsamt. Gissningsvis hålls strandängen öppen av landhöjning och isrörelser, och frånvaro av slåtter och bete borde därför inte vara något problem.

Bevarandemål

Naturtypen ska utsättas för störning som håller den öppen. Ängen ska vara artrik med typiska, hävdgynnade arter. Hydrologin ska vara naturlig med återkommande översvämningar. Näringsstatusen ska vara naturlig utan gödselpåverkan. Naturtypen ska utgöra god livsmiljö för häckande och rastande fåglar. Arealen ska inte minska utöver naturliga förändringar som landhöjningen medför.

Hotbild

Miljögifterna kvicksilver och polybromerade difenyletrar (PBDE) utgör hot mot områdets växt- och djurliv. Särskilt känsliga är arter högre upp i näringskedjan. Kviksilver och PBDE överstiger idag EU:s gränsvärden i alla Sveriges ytvattenförekomster. Enligt VISS bedöms det idag (2016) vara tekniskt omöjligt att sänka halterna under gränsvärdena eftersom problemet främst orsakas av långväga, luftburna föroreningar.

Övergödning påverkar artsammansättning och kan orsaka algblomning, syrebrist och bildning av giftiga ämnen. Bottenvegetationen kan också komma att påverkas negativt.

Exploatering av kusten är ett generellt problem i Västerbottens län, och utgör ett stort hot mot den biologiska mångfalden. Uppkomsten av hus och bryggor innebär en permanent påverkan på naturtyperna, förändrar naturliga vattenprocesser, samt stör fågellivet. Muddring och bottenfiske påverkar artsammansättningen och förstör lekplatser för fisk. Avverkning av skogen skulle också kunna utgöra ett stort hot. Eftersom området är skyddat som naturreservat får varken exploatering eller skogsbruk förekomma här. De nämnda verksamheterna kan utgöra hot även om de bedrivs utanför områdets gränser.

Främmande arter utgör hot mot den naturliga artsammansättningen och konkurrensen dem emellan. Vattenpest och nyzeeländsk tusensnäcka kan påverka den biologiska mångfalden. Mink utgör ett hot mot häckande fåglar. Eventuell etablering av vresros innebär ett hot mot landväxterna.

Klimatförändringar riskerar på sikt att påverka nederbörd och temperatur så mycket att vissa arter, artgrupper eller hela system minskar eller försvinner. Ökade temperaturer och en ökad koldioxidhalt i luften orsakar försurning av havet.

Bevarandeåtgärder

Skyddsåtgärder

Röjtingssundet är ett Natura 2000-område och har det skydd enligt miljöbalken som gäller samtliga Natura 2000-områden i landet. Alla verksamheter och åtgärder, innanför och utanför området, som på ett betydande sätt kan påverka Natura 2000-området är tillståndspliktiga enligt 7 kap 28-29 §§ miljöbalken. Området berörs även av strandskydd.

Skötselåtgärder

Inga åtgärder är i nuläget aktuella. Området bör lämnas så orört som möjligt.

Ytterligare information

I området förekommer arter som borsträfsa, hårmöja, knoppslinga, korsandmat, hästsvans, höstlånke, spädnate, slamkrypa, borstnate, trådnate, nålsäv och blåsåv,

På naturvardsverket.se kan du hitta mer information om Natura 2000.

I Naturvårdsverkets kartverktyg [Skyddad natur](#) kan du hitta kartmaterial och fakta om skyddade områden. Man kan ladda ner gränser och naturtypskartor (NNK) för alla eller enstaka områden.

I Skogsstyrelsens kartverktyg [Skogens pärlor](#) kan du bl.a. hitta information om skogar med höga naturvärden.